

WAARSCHUWING

ESMA, EBA en Eiopa waarschuwen consumenten voor de risico's van virtuele valuta's

De Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA), de Europese Bankautoriteit (EBA) en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa) (hierna 'de drie Europese toezichthouders') waarschuwen consumenten voor de hoge risico's van het kopen en/of aanhouden van zogenaamde virtuele valuta's (VV's).

De VV's die op dit moment beschikbaar zijn, zijn een digitale weergave van een waarde die niet is uitgegeven en niet wordt gegarandeerd door een centrale bank of overheid en die niet de juridische status heeft van een valuta of geld. Ze brengen een zeer hoog risico met zich mee, zijn over het algemeen niet gedekt door materiële activa en zijn niet gereguleerd door EU-wetgeving. Daarom bieden zij geen enkele juridische bescherming aan consumenten. De drie Europese toezichthouders zijn bezorgd over het feit dat een toenemend aantal consumenten VV's koopt, met name in de verwachting dat de waarde van VV's zal blijven toenemen, zonder dat zij zich bewust zijn van het hoge risico dat zij het geld dat zij hebben geïnvesteerd, zullen verliezen.

VV's als Bitcoin, Ripple, Ether en veel andere zijn in de afgelopen periode zeer volatiel gebleken, dat wil zeggen dat er significante dagelijkse fluctuaties in de koersen van deze VV's zijn geweest. Zo steeg de waarde van de Bitcoin in 2017 sterk van ongeveer 1 000 EUR in januari tot meer dan 16 000 EUR half december, en daalde hij vervolgens met bijna 70% tot 5 000 EUR begin februari. Recent is de Bitcoin vanaf het dieptepunt ongeveer 40% gestegen en wordt hij nu verhandeld tegen zo'n 7 000 EUR. De totale marktkapitalisatie van de 100 grootste VV's zou mondiaal op dit moment het equivalent zijn van 330 miljard EUR.

Waarom is het riskant voor consumenten om VV's te kopen?

De drie Europese toezichthouders waarschuwen consumenten dat VV's uiterst riskant kunnen zijn en over het algemeen zeer speculatief zijn. Wanneer u VV's koopt, dient u zich te realiseren dat er een hoog risico is dat u een groot gedeelte van het geïnvesteerde geld of zelfs al het geïnvesteerde geld verliest. Wanneer u VV's koopt, of financiële producten waarmee u direct wordt blootgesteld aan VV's, loopt u een aantal risico's, waaronder de volgende:

- **Extreme volatiliteit en het risico van een bubbel** – De meeste VV's kennen een extreem hoge koersvolatiliteit en hebben duidelijke tekenen laten zien van een koersbubbel. Als u besluit VV's of financiële producten met VV's als onderliggende waarde te kopen, dient u zich te realiseren dat u een groot deel van het geïnvesteerde geld of zelfs al het geïnvesteerde geld kunt verliezen.

- **Ontbreken van bescherming** – Ondanks EU-vereisten met betrekking tot de bestrijding van witwassen die later in 2018 in werking zullen treden en die ook zullen gelden voor leveranciers van digitale portemonnees en wisselplatforms voor VV's, blijven VV's ongereguleerd door EU-wetgeving. Ook wisselplatforms waar VV's worden verhandeld en digitale portemonnees die worden gebruikt om VV's aan te houden, op te slaan en over te dragen, zijn ongereguleerd door EU-wetgeving. Dit houdt in dat als u VV's koopt of aanhoudt, u niet de garanties en waarborgen geniet die gelden voor gereguleerde financiële diensten. Als bijvoorbeeld een wisselplatform voor VV's of een leverancier van digitale portemonnees faalt, failliet gaat, of slachtoffer wordt van een cyberaanval, verduistering van fondsen of inbeslagname van activa als gevolg van wetshandhavingsacties, biedt de EU-wetgeving geen enkele specifieke rechtsbescherming die uw verliezen dekt of garantie biedt dat u weer toegang krijgt tot uw bezittingen in VV's. Deze situaties hebben zich wereldwijd al vele malen voorgedaan.
- **Gebrek aan uitstapmogelijkheden** – Als u besluit VV's te kopen, loopt u het risico dat u uw VV's gedurende lange tijd niet kunt verhandelen of kunt omzetten in traditionele valuta's, zoals de euro. U kunt daardoor verliezen lijden.
- **Ontbreken van koerstransparantie** – De koersvorming van VV's is vaak niet transparant. Daardoor is er een hoog risico dat u bij het kopen of verkopen van VV's geen eerlijke en juiste koers ontvangt.
- **Operationele verstoringen** – Sommige wisselplatforms voor VV's hebben te kampen gehad met ernstige operationele problemen, zoals onderbrekingen van de handel. Tijdens deze onderbrekingen waren consumenten niet in staat VV's te kopen en te verkopen op het moment dat zij dat wilden en hebben zij verliezen geleden als gevolg van de koersfluctuaties van VV's gedurende de onderbreking.
- **Misleidende informatie** – De informatie die beschikbaar wordt gesteld aan consumenten die VV's willen kopen, is, als er al informatie wordt verstrekt, in de meeste gevallen onvolledig en moeilijk te begrijpen, geeft geen goed inzicht in de risico's van VV's en kan daardoor misleidend zijn.
- **Ongeschiktheid van VV's voor de meeste doelen, waaronder als belegging en voor pensioenplanning** – De hoge volatiliteit van VV's, de onzekerheid over de toekomst ervan en de onbetrouwbaarheid van de wisselplatforms voor VV's en leveranciers van digitale portemonnees maken VV's ongeschikt voor de meeste consumenten, waaronder die met een beleggingshorizon voor de korte termijn, en in het bijzonder voor mensen die een langetermijndoelstelling hebben, zoals sparen voor een pensioen.

Wat kunt u doen om uzelf te beschermen?

Als u besluit VV's of financiële producten te kopen die directe blootstelling aan VV's geven, dient u de eigenschappen hiervan en de risico's die u neemt, volledig te begrijpen. Gebruik geen geld waarvan u zich het verlies niet kunt veroorloven. Zorg voor adequate en actuele beveiligingsmaatregelen op de apparaten en hardware die u gebruikt om toegang te krijgen tot uw VV's of voor het kopen, opslaan en overdragen van VV's. Bedenk ook dat de hierboven genoemde risico's in dezelfde mate gelden wanneer u VV's koopt bij een bedrijf dat gereguleerd is voor het verlenen van financiële diensten.

Achtergrondinformatie

Deze waarschuwing is gebaseerd op artikel 9, lid 3, van de oprichtingsverordening van de drie Europese toezichthouders en volgt op de publicatie van twee verklaringen van ESMA over Initial Coin Offerings¹² in november 2017 en een eerdere waarschuwing³ aan consumenten en twee adviezen⁴⁵ over VV's, die door EBA zijn gepubliceerd in december 2013, juli 2014 en augustus 2016.

Er zijn veel verschillende VV's. De eerste was de Bitcoin, die in 2009 is geïntroduceerd. Sindsdien zijn daar veel andere VV's bijgekomen, zoals de Ripple, de Ether en de Litecoin. De meeste maken gebruik van de 'distributed ledger'- technologie, die algemeen wordt aangeduid als 'Blockchain'⁶. Deze waarschuwing houdt geen standpunt in over deze technologie of over andere mogelijke toepassingen daarvan.

---

¹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-157-828_ico_statement_firms.pdf

² https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-157-829_ico_statement_firms.pdf

³ https://www.eba.europa.eu/documents/10180/598420/EBA_2013_01030000_NL_TRA1.pdf

⁴ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA+Warning+on+Virtual+Currencies.pdf>

⁵ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1547217/EBA+Opinion+on+the+Commission's+proposal+to+bring+virtual+curren+cy+entities+into+the+scope+of+4AMLD>

⁶ ESMA heeft in februari 2017 een rapport gepubliceerd over de mogelijke toepassingen, voordelen en risico's van de 'distributed ledger'-technologie.